

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 15Csp/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117221058
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gabriela Chudovská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2018:3117221058.4

Rozhodnutie

Okresný súd Trenčín v konaní pred sudkyňou Mgr. Gabrielou Chudovskou v právnej veci žalobkyne: F. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX/X, D. W., proti žalovanému: C. Y. Z., a.s., IČO: 36 234 176, so sídlom: Teplická 7434/147, Piešťany, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.262,63 eur , takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi sumu 3.262,63 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou doručenu súdu dňa 11.12.2017 domáhala rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu 3.106,89 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

2. Žalobu skutkovo odôvodnila tým, že uzatvorila so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.05.2012, na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver vo výške 6.500,- eur. Táto zmluva bola vopred naformulovaná, jej obsah nemohla ovplyvniť. Celkovo žalobkyňa uhradila žalovanému sumu 9.606,89 eur. Poukázala na to, že žalovaný použil pri písaní zmluvy nečitateľné písmo a zmluva obsahuje nečitateľné zmluvné podmienky a aby sa s nimi mohla oboznámiť, musela použiť optickú pomôcku a takto písané podmienky odradia spotrebiteľa, aby sa s nimi oboznamoval. Uviedla, že zmluva o úvere neobsahuje všetky povinné náležitosti, a to podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák.č. 129/2010 Z.z., lebo zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, keď je v zmluve uvedená iba jednotná suma splátky bez rozlíšenia, akú časť splátky tvorí istina, akú časť úroky a poplatky. Tiež podľa žalobkyne nebola riadne informovaná o výške RPMN, ktorá bola v zmluve uvedená v rozmedzí 25,5% - 26,4% a takto uvedená RPMN nie je vymedzená jasne, určito a nepochybne. Ďalej žalobkyňa dôvodila, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná zmluvná podmienka, a teda neplatná, táto nebola osobitne vyjednaná, žalovaný si vyhradil v nej právo dvojnásobných splátok, čo môže byť pre dlžníka ohrozujúce. Vydania bezdôvodného obohatenia sa domáha, nakoľko je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 zák.č. 129/2010 Z.z, pričom istinu úveru už preplatila o 3.106,89 eur. Žalobkyňa poukázala na viaceré rozhodnutia súdov s tým, že zdôraznila, že viaceré súdy sa nestotožnili s rozsudkom Súdneho dvora EÚ C -42/15.

3. Žalovaný k veci uvádzal, že veľkosť písma v zmluve a úverových podmienkach je štandardne čitateľná a veľkosť písma začalo upravovať až nariadenie vlády SR č. 141/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2015, pričom zmluva so žalobkyňou bola uzatvorená pred nadobudnutím účinnosti tohto predpisu. Uviedol, že zmluva o úvere má všetky náležitosti, splátka v zmluve nemusí byť rozčlenená na istinu, úroky a poplatky, nemusí byť uvedená konečná splatnosť splátky konkrétnym dátumom a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ sp.zn. C - 42/15. Výška RPMN podľa žalovaného bola uvedená dostatočne, rozmedzie je zanedbateľné a presná hodnota RPMN bola klientovi zaslaná v závislosti odo dňa, kedy došlo k reálnemu čerpaniu prostriedkov. K dohode o zrážkach zo mzdy uviedol, že na jej platnosť sa

vyžaduje len písomná forma a to, že zrážky nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia, čo bolo dodržané. Úpravu dohody o zrážkach zo mzdy zahŕňa § 5a ods. 1 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z.z., ktorého účinnosť nastala až 01.05.2014, teda neskôr, než došlo k uzavretiu predmetnej úverovej zmluvy. Písomná forma bola dodržaná, podpisom žalobkyňa preukázala vôľu ju uzavrieť, nenamieta, že by jej nerozumela a nejde o jednostranný diktát zo strany žalovaného. Ide o štandardný nástroj zabezpečenia záväzku. Doposiaľ ani nebolo ustanovenie o dohody o zrážkach zo mzdy zo strany veriteľa uplatnené. Žalobkyni podľa žalovaného nemohol vzniknúť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože nedošlo k plneniu bez právneho dôvodu - právnym dôvodom bola zmluva, ani k plneniu z neplatného právneho úkonu, keďže zmluva nebola určená za neplatnú, ani z právneho dôvodu, ktorý odpadol, keďže nebola zmluva nebola vyhlásená za bezúročnú a bez poplatkov. Žiadal, aby súd vyložil ust. § 9 ods. 2 zák.č. 129/2010 Z.z. eurokonformne s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-42/15.

4. Súd nariadil pojednávanie na deň 26.03.2018, na ktorom žalobkyňa rozšírila žalobu o nárok na zaplatenie sumy 155,74 eur, nakoľko uhradila žalovanému viac, než uviedla v žalobe, o čom predložila záznam platieb. Z tohto dôvodu súd uznesením č.k. 15Csp/4/2017-75 zo dňa 27.03.2018 pripustil zmenu žaloby spočívajúcu v rozšírení žaloby o nárok na zaplatenie sumy 155,74 eur. Po právoplatnosti uznesenia tak predmetom konania bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.262,63 eur. Súd nariadil pojednávanie na deň 23.04.2018, na ktoré sa dostavila žalobkyňa. Žalovaný podaním doručeným súdu dňa 19.04.2018 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a súhlasil, aby súd vec rozhodol v jeho neprítomnosti s tým, že nemá k dispozícii už žiadne dôkazy ani skutočnosti, okrem tých, ktoré už uviedol vo svojich vyjadreniach. Súd preto pojednával v neprítomnosti žalovaného.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, ktorá počas konania zotrvala na podanej žalobe, uviedla, že zmluvu uzatvárala v pobočke v Tesco a bola to jej prvá zmluva od žalovaného. Pri jej uzatváraní jej pracovník žalovaného nič nevysvetlil, pričom uviedla, že doposiaľ jej zrážky zo mzdy žalovaný nevykonával. Tiež uviedla, že si nespomína, či jej žalovaný doručoval po uzatvorení zmluvy oznámenie s presnou výškou RPMN. Súd ďalej vykonal dokazovanie i oboznámením sa s listinným dôkaznými prostriedkami nachádzajúcimi sa v súdnom spise, a to najmä úverovou zmluvou na č.l. 13, rozhodcovskou zmluvou na č.l. 14, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere na č.l. 15, výpismi z účtu na č.l. 17 - 19, splátkovým kalendárom zmluvy na č.l. 20-23, predsúdnou výzvou na vrátenie bezdôvodného obohatenia na č.l. 24, zoznamom platieb na č.l. 70-71 a na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

6. Z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 30.05.2012 vyplýva, že túto zmluvu uzatvoril žalovaný ako veriteľ so žalobkyňou ako dlžníkom. Obsahom záväzku žalovaného bolo poskytnúť v prospech žalobkyne bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 6.500,- eur. Obsahom záväzku žalobkyne bola povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v 84 mesačných splátkach po 157,49 eur, ktorých splatnosť bola určená tak, že prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Dátum splatnosti druhej a nasledujúcej splátky je vždy 15.deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka. Konečná splatnosť je 84 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Úroková sadzba bola určená na 22,29 % ročne, RPMN bola označená v rozmedzí od 25,50 % do 26,40 % (v závislosti na dni poskytnutia úveru s tým, že presná výška RPMN má byť dlžníkovi oznámená po poskytnutí úveru), priemerná hodnota RPMN bola 19,59 %. Súčasťou splátky bol poplatok za vedenie účtu vo výške 1,99 eur v každej splátke. V zmluve sa uvádza, že podpisom tejto zmluvy dochádza o.i. aj k uzatvoreniu dohody o zrážkach zo mzdy v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v úverových podmienkach. Na osobitnej listine zo dňa 30.05.2012 bola k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená aj rozhodcovská zmluva, podľa ktorej žalujúca strana je oprávnená na výber prejednávania a rozhodnutia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vznikli, alebo vzniknú v právnych vzťahoch vyplývajúcich z uvedených zmlúv alebo súvisiacich s uvedenými zmluvami v rozhodcovskom konaní pred Bratislavským rozhodcovským súdom zriadeným spol. Capitol Legal Arbitration s.r.o., IČO: 35 965 355, sídlo Panenská 24, Bratislava, alebo pred všeobecným súdom, a to vrátane všetkých vedľajších právnych vzťahov, nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia, nárokov na náhradu škody, ako aj sporov o platnosť, výklad a zánik vyššie uvedených zmlúv, rozhodcovskej zmluvy, alebo aj platnosť, účinnosť, výklad a zánik tejto rozhodcovskej zmluvy. Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere obsahovali zhrnutie všetkých parametrov úveru - opis hlavných vlastností spotrebiteľského úveru, náklady spojené so spotrebiteľským úverom, dôležité právne aspekty.

7. Z predložených listinných dôkazov, najmä zo zoznamu platieb (č.l. 70-71), ktorý bol doručený aj žalovanému, súd zistil, že celkovo žalobkyňa uhradila z predmetnej úverovej zmluvy za obdobie od júna 2012 do júla 2017 sumu 9.762,63 eur, ktorú skutočnosť žalovaný nenamietal, hoci mu bol záznam platieb riadne doručený, jeho obsah nerozporoval. Tvrdenia o výške platieb žalobkyne neboli zo strany žalovaného vôbec popreté, a preto ich súd podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku považuje za nesporné.

8. Písomnosťou zo dňa 28.09.2017 vyzvala žalobkyňa žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.106,89 eur v lehote 5 pracovných dní od doručenia tejto výzvy.

9. Zákonné ustanovenia:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon“), Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b), d) zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 9 ods. 1 zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona, Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 451 Občianskeho zákonníka, (1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (2) Bezodhodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

10. V konaní nebolo sporné, že žalovaný ako veriteľ so žalobkyňou ako dlžníkom uzatvoril dňa 30.05.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobkyňou poskytnutý úver vo výške 6.500,- eur. Žalobkyňa zmluvu uzatvárala ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania alebo povolania. Pri zákonnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd preto vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. a dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol na základe

zmluvy uzavretej dňa 30.05.2012 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na spotrebiteľskú zmluvu. V konaní nebolo sporné ani to, že na istine úveru žalobkyňa vyčerpala sumu 6.500,- eur a ani to, že žalobkyňa ku dňu rozhodovania súdu zaplatila na úhradu predmetného úveru sumu vo výške 9.762,63 eur.

11. V konaní bolo sporným to, či zmluva o úvere zo dňa 30.05.2012 má alebo nemá všetky náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a či sa v dôsledku ich prípadnej absencie považuje úver podľa § 11 tohto zákona za bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s náležitosťou podľa § 9 ods. 2 písm. k) cit. zákona, a to výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, vo vzťahu ku ktorej žalobkyňa tvrdila, že nebola správne v zmluve uvedená, nakoľko nebolo uvedené rozlíšenie splátky na istinu, úroky a poplatky, súd poukazuje na najnovšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018. V ňom bolo konštatované, že ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky. Najvyšší súd SR tak konštatoval, že uvedené ustanovenie zákona treba vykladať eurokonformne s poukazom na výklad podaný v rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C - 42/15 z 09.11.2016. Žalobkyňou vytykaný nedostatok preto nespôsobuje bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru. Čo sa týka uvedenia termínov splatnosti splátok, súd má za to, že splatnosť splátok bola uvedená jednoznačne a zrozumiteľne, je zrejmé, kedy majú byť jednotlivé splátky splatné (prvá splátka je splatná mesiac od dátumu poskytnutia úveru a každá ďalšia vždy k 15.dňu v mesiaci). Podľa výroku č. II a III rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C - 42/15 z 09.11.2016 čl. 10 ods. 2 písm. h/ smernice 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Ustanovenia zmluvy umožňujú bezpochyby určiť, kedy má dlžník splátky splácať, a preto je súd toho názoru, že aj čo sa týka termínu splatnosti splátok, tieto sú v zmluve uvedené dostatočne určito. Absencia náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák.č. 129/2010 Z.z. tak zistená nebola.

12. Súd sa však stotožnil s argumentáciou žalobkyne, že v zmluve absentuje uvedenie presnej hodnoty RPMN, a teda náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j / zák.č. 129/2010 Z.z.. V zmluve je uvedené RPMN v rozmedzí od 25,50 % do 26,40 %, pričom v poznámke pod čiarou sa uvádza, že presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru a presnú výšku RPMN veriteľ oznámi dlžníkovi po poskytnutí úveru. Súd je toho názoru, že už pri samotnom uzatvorení zmluvy musí byť dlžníkovi presne zrejmé, aká je výška RPMN pre ním využitý úver a musí byť stanovená presná hodnota RPMN tak, aby si mohol porovnať priemernú RPMN a RPMN vyplývajúcu zo zmluvy za účelom svojho rozhodnutia, či využije služby žalobcu alebo iného poskytovateľa úverov. Nie je prípustné, aby dlžníkovi akákoľvek náležitosť zmluvy, ktorú zákon vyžaduje, aby bola známa už pri uzatvorení zmluvy a ktorá má vplyv na jeho rozhodnutie uzavrieť či neuzavrieť zmluvu, bola oznámená až dodatočne, po uzatvorení zmluvy. V takomto prípade sa spotrebiteľ dozvedá podstatnú náležitosť, ktorá mala byť zakotvená v zmluve, až po uzatvorení zmluvy a potom nemá viac možnosť ani prípadne prehodnotiť svoje rozhodnutie uzatvoriť alebo neuzatvoriť zmluvu. V konaní nebolo preukázané či vôbec, kedy a akým spôsobom žalobkyni uvedenú presnú hodnotu RPMN žalovaný oznámil. Navyše, ani zákon č. 129/2010 Z.z. vo svojich ustanoveniach nepripúšťa, aby bola RPMN určená v zmluve rozmedzím, ale vyžaduje sa celkom jednoznačné uvedenie presnej hodnoty. Takéto označenie v podobe percentuálneho rozpätia dolnej a hornej hranice nespĺňa požiadavku presnosti a jednoznačnosti údaju vyjadrujúceho RPMN. Podľa súdu okolnosť, kedy a akým spôsobom budú finančné prostriedky pripísané na účet dlžníka, nemôže byť na ťarchu spotrebiteľa a zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu nevyplýva oprávnenie veriteľa určiť RPMN v závislosti od dátumu pripísania finančných prostriedkov na účet spotrebiteľa. Ako odôvodnenie absencie RPMN teda nemožno akceptovať poznámku v úverovej zmluve, že výška RPMN je závislá na dni poskytnutia úveru. Takáto poznámka totiž ignoruje súvislosť § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> s ďalšími ustanoveniami uvedeného zákona. Už zo samotného § 9 ods. 2 písm. j) totiž vyplýva, že RPMN sa má uviesť na základe údajov platných ku dňu uzavretia zmluvy. Ďalej časť II prílohy č. 2 cit. zákona obsahuje viacero predpokladov, za ktorých sa má RPMN vyčísliť aj pri úveroch, pri ktorých presný dátum jeho poskytnutia nie je uvedený. Napr. podľa písm. a) tejto časti, ak zmluva umožňuje čerpať úver ľubovoľne, považuje sa za vyčerpaný v plnej výške okamihom uzavretia zmluvy. Podobne písm. c) tejto časti upravuje spôsob

výpočtu RPMN pre prípad ľubovoľného čerpania s obmedzeniami. Z uvedených ustanovení tak vyplýva, že zákonodarca si bol vedomý ťažkostí, ktoré vznikajú pri vyčíslení RPMN pri úveroch čerpaných vo vopred neurčený deň. Napriek tomu však požiadavku na jej uvedenie v § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> ustanovil, a práve preto v uvedených ustanoveniach prílohy upravil postupy na prekonanie týchto ťažkostí. Preto poznámka v zmluve o nemožnosti určenia presnej RPMN je nesprávna. Z uvedených dôvodov preto neuvedenie presnej hodnoty RPMN v zmluve o úvere spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a) tohto zákona. Aj podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ C -42/15 z 09.11.2016, ktorý sa týkal výkladu smernice 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, nesprávne uvedenie výšky RPMN spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, pretože súd konštatoval to, že porušenie povinnosti veriteľa, ktorá má podstatný význam v kontexte smernice 2008/48, môže byť sankcionované podľa vnútroštátnej právnej úpravy zánikom nároku tohto veriteľa na úroky a poplatky. Takýto podstatný význam má povinnosť uviesť v zmluve o úvere najmä náležitosti, ako je ročná percentuálna miera nákladov, resp. bezúročnosť a bezpoplatkovosť by spôsobila absencia takej náležitosti, ktorá svojou povahou môže mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku. Takýto výklad je teda plne eurokonformný, nakoľko akceptuje aj závery uvedeného rozsudku Súdneho dvora EÚ.

13. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa bola povinná zaplatiť len čistú istinu bez úrokov a poplatkov a všetko ostatné, čo nad rámec istiny plnila, je plnením, na ktoré od počiatku žalovaný nárok nemal, nakoľko sa na uvedenú úverovú zmluvu vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Súd konštatuje, že bezúročnosť a bezpoplatkovosť nemusí byť konštatovaná samostatným rozsudkom v súdnom konaní, ale pre účely žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia splnenie podmienok na aplikáciu zákonnej fikcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vyhodnocuje prejudiciálne. Fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa pritom uplatní od uzatvorenia zmluvy, čiže nárok na úroky a poplatky žalovaný nemal od počiatku. Neobstojí preto argument žalovaného, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo, nakoľko prijímal všetky platby od žalobcu oprávnene. V konaní nebolo sporné čerpanie úverovej istiny v sume 6.500,- eur zo strany žalobkyne. Žalovaný nepoprel tvrdenia žalobkyne o výške platieb v sume 9.762,63 eur, teda tvrdenia o výške platieb, ako už bolo uvedené, súd považoval za nesporné. Žalobkyňa vyčerpanú úverovú istinu preplatila o sumu 3.262,63 eur, v tomto rozsahu vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie. Nakoľko nebolo preukázané, že by žalovaný žalobkyni túto sumu čo i len čiastočne uhradil, súd žalobe ako dôvodnej vyhovel.

14. Pre úplnosť súd uvádza, že zo splátkového kalendára zmluvy č. XXXXXXXXXXXX (čl. 20) vyplýva, že platby žalobkyne boli započítavané nielen na úhradu splátok (obsahujúcich okrem istiny, aj nedôvodné úroky a poplatky za správu úveru), ale aj na poplatky za upomienky a na bližšie neurčenú zmluvnú pokutu. Súd pri určení výšky bezdôvodného obohatenia všetky platby vykonané žalobkyňou započítal na úhradu čistej úverovej istiny, a to aj tie platby, ktoré boli platbami na upomienky (v počte 23 ks!!!), keďže úver je bez poplatkov a nebol dôvod uznať započítanie platieb žalobkyne na tieto poplatky za upomienky, najmä, pokiaľ nebolo preukázané, že by si vôbec boli bývali strany sporu tieto poplatky dohodli (priamo v predloženej úverovej istine tieto obsiahnuté nie sú) a najmä pokiaľ ani nevplynulo, že by ich žalovaný žalobkyni vôbec doručoval. Rovnako tak aj platba žalobkyne na zmluvnú pokutu v sume 17,- eur bola súdom započítaná na úverovú istinu, keďže nebolo preukázané, že by si boli túto zmluvnú pokutu strany sporu písomne dohodli. Táto nebola obsahom úverovej zmluvy a ak by aj bola súčasťou všeobecných úverových podmienok (ktoré súdu ani jedna strana nepredložila), nebola by vo vzťahu k nej dodržaná obligatórna písomná forma dohody o zmluvnej pokute, keďže táto musí byť obojstranne účastníkmi zmluvy písomne dohodnutá a nie jednostranne veriteľom včlenená do akýchkoľvek vedľajších dokumentov, kde táto je pre spotrebiteľa ťažko zistiteľná.

15. Čo sa týka ďalších argumentov žalobkyne o tom, že v zmluve je uvedené nečitateľné písmo, súd konštatuje, že s týmto argumentom sa nestotožnil, nakoľko predložená zmluva o úvere je čitateľná i bez optickej pomôcky, všetky dohodnuté parametre úveru sú pritom zvýraznené väčším písmom, a preto ich považuje súd za zreteľne čitateľné. Navyše ustanovenie o veľkosti písma (§ 1b nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.) tak, ako správne konštatoval žalovaný, je účinné až od 01.01.2015, a teda povinná minimálna veľkosť písma v úverových zmluvách v čase uzatvorenia spornej úverovej zmluvy právne zakotvená nebola. Tento záver však nemá vplyv na úspech žalobkyne v spore, keďže jej tvrdenia o nedostatku náležitostí zmluvy súd vyhodnotil ako dôvodné.

16. Súd rovnako nevyhodnocoval platnosť dohody o zrážkach zo mzdy (hoci i týmto argumentom žalobkyňa podložila dôvodnosť svojej žaloby), keďže určenie jej neplatnosti nebolo predmetom konania, nakoľko žalobkyňa sa domáhala iba vydania bezdôvodného obohatenia. Vyhodnotiť jej platnosť nebolo nutné ani prejudiciálne, keďže nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyni vznikol bez ďalšieho z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a tento nárok nie je závislý na posúdení otázky platnosti či neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Výsledok konania by posúdenie dohody o zrážkach zo mzdy neovplyvnilo, a preto ho súd vyhodnotil ako s predmetom konania o vydanie bezdôvodného obohatenia nesúvisiace a pre posúdenie nároku, ktorý bol predmetom konania, ako nie nevyhnutné.

17. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Vo výroku o trovách konania rozhodol súd podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, keďže súd jej žalobe vyhovel v celom rozsahu, a preto má voči žalovanému ako neúspešnej sporovej strane nárok na náhradu trov v konaní v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.